

ózsza, Szöllősy Aurél,
Degré Lajos, Csepny
Lajos, Prückler Lujza,
ztus 3-diki számban
enson a gőzmozdonyu
F. b) Osztóics Mar-
zuska, Popper Árpád,
erczi, Rechnitz Hen-
l Ferencz.

POSTÁJA.

zámrejtvényben nincs
várók nagy sokasá-
Rajzmintákat a »Kis
első évek kísérletei
nem czélszerű. A sok
kis olvasóimnak csak
ár pedig a »Kis Lap-
ni nemcsak egy kettő-
kedvére való. Mamá-
sámat, üdvözlöm. —
rejtvények, melyeket
kék. Egy kis fejtörés-
t is, melyen kis ol-
icsit a fejöket. Amit
a papírlapra kívánsz,
va történhetik meg.
mely el nem hárit-
magyarázható. —
majd csak tisztába
zives sorai segítségé-
rzsike.“ Dicséretes
zítésre nem alkalmas.
e tiz soros és semmi
, a többi pedig csak
elen elnyújtás, több-
Már p. o. hol utazott
a szekérhez, melyen
egy másik szekeret,
a volt? — Magyary
elküldheted, átadom
ny fiunak, aki gyűj-
obb levélről a jövő

ság.

telep javára ada-
. 30 kr. (Ez összeg
tollkés« czimű szin-
me. Az előadásban
ike és Groág Irénke

en a kegyes ada-
Forgó bácsi.

sz., Athenaeum-épület.
t Budapesten.

A SAJÓ BARÁTJA (Lásd a 143. lapon.)

EGY JÓ BARÁTSÁG TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

EVÉSSEL a nagy próba előtt Andor odaszólt Gábornak:

— Remélem, jól megállod a próbát és beválasztanak.

— Rajta leszek, de nem bizonyos, hogy sikerül-e?

— Már pedig én tudom, hogy megérdemelnéd, jobban mint az a szenteskedő Elek.

— De őt a nagyok igen dicsérik.

— Persze, hogy dicsérik, de nem az ügyességeért, hanem mert mindig keresi a kedvöket. No, meglásd, behizelgi magát és kitur tégedet.

Gábor nem szólt ellene a gyanúsításnak, sőt még tetszett neki, hogy újabb okot talált, a mivel mentheti magát, hogy éppen nem barátságosan viselkedik legjobb barátja iránt. És ha őt csakugyan nem választanák meg, van legalább ürügye, hogy nem maga az oka.

Pedig mikor a nagy próbát tartották, maga is észrevehette volna, hogy Elek valóban ügyesebb és méltán arat dicséretet. És mindnyájan igazságosnak tartották a választást, mikor Kálmán kihirdette, hogy a Huszasok társaságának új tagjai Pali, Elek és Vili lettek, Gábor pedig póttag, a ki akkor vehet részt a társaság nagy játékaiban, ha a rendes tagok közül valaki beteg vagy nem akar játszani. Mondom, mindenki igazságosnak tartotta a választást, csak persze Gábor nem. És még valaki: az ő új pajtása Andor, a ki mindjárt folytatta az uszítgatást.

— No's mit mondtam, Gábor? Ugy-e te csak olyan tartalékosnak jutottál be, az a ravaszkodó Elek pedig behizelegte magát. Igazság szerint téged illetve az a hely.

Gábor pedig igyekezett magával elhíttetni, hogy az csakugyan úgy van. Kévéssel utóbb találkozott Elekkel, ki szokott vidám, nyájas modorával mondá:

— Sajnálom, hogy te is nem jutottál be rendes tagnak.

— Bérem én annyival is és inkább be sem akarnék jutni, hogysem hizelkedéssel könyörögjem be magamat.

— Abban igazad van, az nem volna szép.

— De te azért mégis azt tetted.

— Én? Ugyan Gábor, hogy mondhatsz ilyet! Ha nem volnál jó barátom, ezért bizony megneheztelnék. Tudod jól, hogy nem igaz, amit mondtál.

— Tudom jól, hogy igaz. Láttam magam és mások is látták és mondják.

— Bizonyosan Andor és az öccse mondják. No, arra nem sokat adok és csak azt szeretném, ha nem barátokznál velök olyan nagyon.

— Azzal barátkozom, akivel tetszik, ahhoz semmi közöd.

Elek meglepetve nézett barátjára, aki ilyen kereken elutasítja őt magától. Gábor pedig odább ment s nem mondhatni, hogy nagyon meg lett volna elégedve magával. Jobb érzése azt sugta, hogy oktalanul bántotta meg Eleket, hogy csak az irigység, boszankodás hitették el vele azt, amit Andor besugdosott neki. Legokosabb volna, ha őszintén viszatérne Elekhez és olyan igazi barátja

ltam, Gábor? Ugy-e
kosnak jutottál be,
k pedig behizelegte
at téged illetve az

gyekezett magával
akugyan úgy van.
kozott Elekkel, ki
modorával mondá:
gy te is nem jutot-

nyival is és inkább
hogyesem hizelke-
magamat.

van, az nem volna

égis azt tetted.

Gábor, hogy mond-
volnál jó barátom,
ztelnék. Tudod jól,
mondta.

hogy igaz. Láttam
ták és mondják.

Andor és az öccse
m sokat adok és
a nem barátkoznál

om, akivel tetszik,

nézett barátjára,
asítja őt magától.
ent s nem mond-
eg lett volna elé-
érzése azt sugta,
tta meg Eleket,
boszankodás hitet-
ndor besugdosott
, ha őszintén visz-
yan igazi barátja

volna, amint megfogadta. Igen, de akkor
ugy tünnek föl, mintha megvallaná, hogy
vétett ellene. És akkor mit mondanának
Andorék? Bizonyosan nevetnének rajta.
Azt pedig nem türheti, hogy nevéssék. És
igy, bár ezt már nem vallotta meg magá-
nak, abból a félelemből, hogy Andor és
Dénes nevetnének rajta, inkább nem tette
meg azt, amit titkon maga is jónak hitt.

De még aznap egy kis meglepetés
érte. A Huszasok jeles társaságának el-
nöke, Kálmán, odaszólt hozzá:

— Gábor te! A holnapi nagy játékra
el kell jönnöd. Egyik rendes tag elmarad
és így mindjárt rád kerül a sor.

— Igazán? Nem is reméltem, hogy
ilyen szerencsés leszek. És ki marad el?

— Elek nem fog ezuttal játszani,
tehát helyette be kell lépned.

Ezzel Kálmán tovább ment, Gábor
pedig sokkal jobbkedvüen tért pajtásai-
hoz, kiknek mindjárt elmondta a jó hirt.

— És mért nem fog Elek játszani?
kérdé Andor.

— Nem tudom. Kálmán nem mondta
meg.

— No, én azért mégis tudom. Maga
is szégyelli, hogy alacsony hizelkedéssel
elfoglalta előled a helyet.

— De ő azt mondja, hogy nem tett
semmi olyat.

— Természetes, hogy azt mondja.
De legjobban elárulja magát azzal, hogy
röstel kilépni a többi jelesek közé.

— Az nagyon világos, bizonyítá
Dénes.

És Gábor, hiúságától és irigysé-
gétől sarkalva, igyekezett maga is el-
hinni, hogy úgy van, amint ezek ketten

is bizonyítják. Be is érte vele és nem
kérdőzködött tovább.

A kisebb diákok sorában nagy volt
az öröm, hogy közülök négyen jutottak
be a jeles társaságba. Még este a lefek-
véskor is csak erről beszéltek s Pali vigan
mondá:

— Nem tagadhatjuk, hogy a nagyok
ezuttal igen szépen viselték magukat. Ki
kellene fejezni köszönetünket.

— Nagyon helyes, szólott Vili. De
hogyan?

— Rendezzünk Kálmán elnöknek
fáklyászenét.

— Nevetséges! mondá Andor. Men-
jünk aludni.

— Az bizony okosabb lesz, tevé
hozzá Dénes.

De a többi vig diák másképp gondol-
kozott s nagy tetszéssel fogadta a tervet,
csak az volt a nagy kérdés, miképen
volna az lehetséges, hogy fáklyászenét
rendezzenek?

— Nem szabad este gyertyával jár-
kálnunk, sem lármát csapnunk.

— Persze hogy nem, felelt a találé-
kony Pali. De hát nagyon csöndesen
fogunk muzsikálni és csak igen kicsi fák-
lyákat gyujtunk meg. Nekem van dorom-
bom, az lesz a zenekar. Aztán viszünk
egy pár gyufát, az lesz a fáklya.

A tréfa nagyon tetszett s Pali, Vili
és Elek mindjárt utra is keltek, mikor a
ház már elsöndesedett és nem kellett
attól félniök, hogy találkoznak valakivel
a folyosókon. Meztláb, nesztelenül suhan-
tak tova, csak az volt a baj, hogy a hosz-
szu folyosóra nyíló sok ajtó közül nehéz
volt a sötétben ráismerni a Kálmánéra.

Meggyújtottak egy pár fáklyát, azaz gyufát s igyekeztek tájékozódni.

— Ez az! szólt Pali. Most rákezem a muzsikát. A fáklyákkal gazdálkodni kell, csak akkor gyujtsátok meg, ha majd kilép az elnökünk és köszönő beszédet mond.

A zene megszólalt, azaz Pali gyönyörűségepen pengette a dorombot, egészen odahajolva az ajtóhoz. Nem sokára hallották is, hogy odabent mozog valaki s a fáklyások már éppen arra készültek, hogy meggyujtsák a fáklyákat, mikor hirtelen nagyot riadtak, mert észrevették, hogy eltévesztették az ajtót s belülről Miklós kiáltja mérgesen:

— Ejnye semmirekelők, csufolkodni jöttetek ide? No várjatok!

Az ajtó fölnyílt s Miklós haragosan rontott ki. Persze, hogy a fáklyás-zenészek nem várták meg, hanem futásnak eredtek, amint csak birtak. Miklós utánok szaladt s mihamar el is érte őket, de a sötétségben nagyon is beleütközött Paliba és mind a ketten elestek, még pedig úgy, hogy Miklós ugyancsak odaütötte az orrát a kemény köhöz. Ez megzavarta kissé s csak lassan kapaszkodott lábra, míg a fürge Pali gyorsan fölgorva, csakhamar elérte pajtásait s egy pillanattal később már bent voltak szobájokban. Ott nagy kaczagással beszéltek el, hogy a fáklyászene bizony nem egészen jól sikerült. Mikor az egész elmondták, Andor gunyosan szólalt meg.

— Ugy gondolom, ezzel még nincs is vége. Majd kikaptok holnap Miklóstól.

— Dehogy kapunk! Sötét volt, nem tudja, én jártam-e ott vagy te.

— Igazán? Csakhogy nekem semmi kedvem hozzá, hogy másoknak a csinyje miatt esetleg talán éppen engemet páholjanak el.

— Ezzel talán azt akarod mondani, hogy te holnap megmondod Miklósnak, kik jártak ott és ki miatt törte be az orrát?

— Az az én dolgom, hogy mit fogok tenni.

— Természetesen, szólt Pali igen határozottan. Nem is vagyok rá kíváncsi. Én csak azt tudom, hogy itt a mi termünkben egyszer már volt árulkodó, de mert jóra fordult a dolog, akkor nem kuttattuk tovább. Hanem azt elhatároztuk, hogy ha valakit rajta kapunk holmi hitvány besugáson és árulkodáson, az nem viszi el szárazon.

Andor gunyosan nevetett, de Pali nyugodtan folytató:

— És elhatároztuk, hogy az árulkodót közös erővel lefogjuk és úgy eldöntjük, hogy két hétig is megemlegeti. És amit elhatároztunk, azt meg is tesszük, ugy-e fiuk?

— De meg ám! kiálták vagy hatan-heten.

Andor nem nevetett újra s lassanként elaludtak.

Másnap a reggelinél senki sem állhatta meg, hogy ne nevéssen, mikor először pillantotta meg Miklóst. Mert a hiu és hivalkodó ifjunak nagy fekete flastrommal volt az orra leragasztva, úgy, hogy nagyon figura képe támadt. Miklós pedig mérgesen fürkésztette, hogy kik lehettek azok, a kik miatt így pórul járt, tanakodott is Bertivel, de Pali jól látta ezt és

khogy nekem semmi másoknak a csinyje éppen engemet pá-

zt akarod mondani, mondod Miklósnak, miatt törte be az

gom, hogy mit fogok

en, szolt Pali igen vagyok rá kíváncsi.

hogy itt a mi ter- ar volt árulkodó, de bolog, akkor nem kum azt elhatároztuk, a kapunk holmi hit- árulkodáson, az nem

n nevetett, de Pali

tuk, hogy az árulko- ogjuk és úgy eldön- g is megemlegeti. És azt meg is tesszük,

kiálták vagy hatan-

vetett újra s lassan-

elinél senki sem áll- nevéssen, mikor elő-

Miklóst. Mert a hiu nagy fekete flastrom- ragasztva, úgy, hogy támadt. Miklós pedig te, hogy kik lehettek y pórul járt, tanako- Pali jól látta ezt és

viszont résen állt, megfigyelt mindenkit, a ki Miklóssal és Bertivel sugdosott. Ezt pedig észrevették azok a gyöngébbek, a kik készek lettek volna kifecsegni a tit-

kot, de így inkább hallgat- tak, mert azt is tudták, hogy Pali is beváltja az éj- jel mondott fenyegető sza- vait. Ekkép a kis kalandot mihamar'el is felejtették, ki- vált mert csakhamar bekövetkezett az a nagy nap, melyen a lab- dázó társaság új tagjai elő- ször szálltak sikra a jeles társaságban.

A játék na- gyon vigan folyt mindvé- gig. Kálmán a három új fiatal tagot együtt osz- totta be az egyik har- czoló pártba, abba, melynek ő volt a vezére.

— Most aztán mutassátok meg, mit tudtok! biztatta őket. Mert ha mi vesz-

tünk, többi társaink azt fogják mondani, hogy miattatok vesztettünk.

De ezt nem mondhatták. Pali, Gá- bor és Vili ugyancsak kitétek magukért

VIGASZTALÁS. (Lásd a 135. lapon.)

s az ő táboruk győzött. Osz- tálybeli paj- tásaik mind- nyájan nézték és a játék vé- gén meg is éljenezték őket. Ott volt Elek is a né- zők közt s az- tán látható- lag örvendve lépett Gábor- hoz.

— Nagyon jól játszottál, még jobban, mint Pali. Tudom, meg fog Kálmán is dicsérni.

Gábor ha- marjában nem tudta, mit feleljen. Már annyira hozzászoktat- ta magát ah- hoz a gondo- lathoz, hogy

Elek neki voltaképp nem barátja, hanem ellensége, hogy most már azt hitte, Elek talán gunyolódik. Csakhogy ezt mégis bajos volt elhinnie, mikor Elek olyan

őszinte és derült képpel szólt. De még inkább megzavarta Gábornak a gondolatait, mikor később Kálmán csakugyan megdicsérte őt s így szólt:

— Így már nem sajnálom, hogy Elek helyett te játszottál.

— De hát hogy van az, hogy Elek nem játszott? kérde Gábor. Hiszen nem beteg és nem is volt másfelé elfoglalva, mert ott állt a nézők közt. Szeretném tudni, hogyan kerültem az ő helyére?

— Ha olyan nagyon kíváncsi vagy, kérdezd meg tőle magától, felelt Kálmán. És csak annyit tudok, hogy ő maga jelentette be, hogy ezuttal nem akar részt venni a játékban, tehát téged szólítsalak be.

Gábor erre aztán gondolkozhatott volna eleget. Annyit kénytelen volt belátni, hogy csupán Eleknek köszönheti, hogy részt vehetett a játékban. Mivel pedig Eleknek se dolga, se baja nem volt, nagyon úgy tűnik föl a dolog, mintha csupa barátságból engedte volna át a helyét, mert látta, hogy Gábornak mily nagy öröme telnék benne, ha mentül előbb ott játszhatnék a jeles társaságban. Tulajdonképp tehát köszönetet kellene mondanania.

— Eh, dehogy! Mit mondana Andor? Ő egészen másképp magyarázta... és bizonyosan neki van igaza. Nem is gondolok rá többet.

Erre nem is volt sok ideje, mert a győzelmes játékot azonnal nagy áldomás követte. A fiatal jeles labdázók tiszteletére osztálybeli társaik vidám mulatságot rendeztek egyik teremben, tréfás üdvözlő beszédekkel mondtak hozzájuk,

felköszöntötték őket, de persze csak vízzel s más efféle jókedvű tréfát vittek véghez. Igazi derült mulatság volt, a milyennel gondtalan vig diákok mulatnak.

Csak Andor és öccse nem mulattak e tréfákon s minduntalan kicsinylőleg és gunyosan fintorgatták az orrukat. Egyszer aztán Andor odaszólt Gáborhoz:

— Nem hiszem, hogy ez téged mulattasson. Nagyon is kis gyerekeknek való játék ez.

— Az már igaz, felelé Gábor gyorsan, nehogy Andor őt is olyan kis gyerekek tartsa.

— Ha már éppen meg akarjuk ünnepli a győzelem ünnepét, egészen más módját tudnám én annak. Tudod mit? Holnap délután a lezke-óra után átsétálunk a községbe, ott aztán igazi áldomást csapunk. Eljössz, ugy-e?

Gábornak, az igazat megvallva, nem nagy öröme szolgált ez a meghívás. Nem tudta világosan, voltaképp hát mit is akarnak Andorék? Azután meg nem is felejtette még el egészen azt a multkori siralmas végű kirándulást. De azért mégis csak azt felelte, hogy természetesen vele tart Andorral.

— Elhivom azt a kövér kis Ernőt is, szólt Andor. Az nagyon jó társ ilyen kis mulatságoknál. Majd meglátjátok, milyen jó helyre vezetlek.

Gábornak a kis Ernő ellen nem volt kifogása, kivált mikor azt sem tudta, hová fognak menni. Kissé ellenére volt ugyan, hogy megint valami titkos, tilos ultra menjen, amelyen a többi fiuk nem járnak, csak éppen Andor és a testvére. De aztán megnyugtatta magát, hogy An-

de persze csak vízzel
tréfát vittek véghez.
ig volt, a milyennel
mulatnak.

öccse nem mulattak
alan kicsinylőleg és
ők az orrukat. Egy-
aszólt Gáborhoz:

a, hogy ez téged mu-
s kis gyerekeknek

z, felelé Gábor gyor-
t is olyan kis gyerek-

en meg akarjuk tüni
egészen más módját
tudod mit? Holnap

után átsétálunk a
igazi áldomást esa-

azat megvallva, nem
ált ez a meghívás.

, voltaképp hát mit is
Azután meg nem is
szén azt a multkori
ulást. De azért mégis
természetesen vele

a kövér kis Ernőt
mágon jó társ ilyen
Majd meglátjátok,
tletek.

Ernő ellen nem volt
kor azt sem tudta,
Kissé ellenére volt
valami titkos, tilos
n a többi fiuk nem
ndor és a testvére.
ta magát, hogy An-

dorék csupa barátságból hívják, igazi jó
barátai, ők világosították fel arról is, hogy
Elek nem igazi barátja. Aztán igaza is
lehet Andornak, ők már nem olyan kicsi-
nyek, hogy mindig csak olyan gyerekes
játékkal töltsék az időt. Éppen ebből lát-
szik, hogy ők már többet tudnak, tapasztal-
taltabbak, jobb velők tartani. Tehát velők
tart.

(Folytatása következik.)

VIGASZTALÁS.

(Képpel a 133. lapon.)

FIVÉR, száradjanak fel könyeid.
Tudom nagy bánatod okát;
Ki, érdemed szerint, megbüntetett:
Az anyaszív meg is bocsát.

Siess bűnbánó szívvél ő elé,
Kérd meg, fogadj megjobbulást,
— Hiba-bevallás: fél-megjavulás —
S keblére zár megint, meglásd! . . .

GYÖRGY ÉS GYURKA.

(Képpel a 136. és 137. lapokon.)

ISMERTEM mindkettejüket gyermekko-
rukban, ismerem mindkettejüket most
is. Az igaz, hogy szinte alig tudom el-
hinni, hogy ők azok. És ők ketten szintén
ismerték egymást gyermekkorukban, de
nem igen akartak egymásra ráismerni.
Most is csak úgy ismerik egymást és most
megint nem igen akarnak egymásra ráis-
merni. Csakhogy egészen más okból.

Akkoriban — bizony az már ugyan-
csak régen volt! — mikor kis diákok vol-
tunk, nem igen volt a mi iskolánkban fiu,
akit jobban irigyeltek volna, mint Györ-
gyöt. Mindig a legszebb ruhája volt,
arany órát viselt, több pénze volt mint
tizünknek együtt, ha egy kis eső esett,
kocsiban jött az iskolába és míg mi a
czeruzát rágtuk, ő mindig holmi jó cse-

megét szopogatott, nagylelkűen oszto-
gatva belőle nekünk is. Mikor a leczkére
került a sor, akkor, az igaz, nem igen iri-
gyeltük, mert rendesen nagyon keveset
tudott. De már azt megint irigyeltük,
hogy édes keveset törődött vele, ha a
tanár megdorgálta is.

— Bánom is én! mondogatta nevetve.
Nincs nekem szükségem erre a sok ha-
szontalan tanulásra. Jó az Gyurkának,
törje ő a fejét. Az nem rontja el egy csöp-
pet sem az étvágyamat, ha a tanár ur
haragszik.

Hazament és a megrakott asztalnál
lakmározott úgy, hogy mire befejezte, alig
tudott szuszogni. Így aztán nem is volt
kedve tanulni és dolgozni és másnap csak
úgy folytatta.

Egy osztályba járt vele Gyurka, akit
nem igen irigyelt senki, már legalább nem
a ruhájáért, mert az, ha tiszta is, de kopott
volt, sem a pénzért. mert az meg éppen
soha sem is volt a zsebében. De néha
néha mégis szerettünk volna a helyén
lenni, mikor felelt, vagy mikor a dolgoza-
tát láttuk. Még az ellensége is kényte-
len volt megvallani, hogy ebben nincs
párja Gyurkának.

— No persze, csufolódott György,
hiszen rá is ér. Nem jöhet velünk ját-
szani, mert ilyen kopott ficzkó nem való
közénk. Otthon meg hamar kész az ebéd-
jével és nem igen van kanapéja, hogy
pihengessen rajta.

Az már tökéletesen igaz volt, hogy
Gyurka abban a kis padlásszobában, ahol
a szegény özvegy anyjával lakott, nem
heverészhetett ruganyos pamlagon. De
megélt ő anélkül is, — végig nyult a föl-
dön és még akkor is olvasgatott, mikor
az anyja föltálalta a sovány ebédet.

— Mindjárt, anyácskám, amig kissé
kihül a leves, végig olvasom ezt a lapot.

Az utcán György úgy elment
Gyurka mellett, mintha soha sem látta
volna. Minek is állt volna vele szóba?

Multak aztán az évek, kis diákokból nagy diákok lettünk, aztán fiatal emberek. Az iskolában, egyetemen mindig Gyurka járt elől, de különben folyvást Györgyöt irigyelték legtöbben. Ő már rég abbahagyta az unalmas tanulást és mulatott, élt vigan.

És mult aztán sok év, kinek jól, kinek rosszul. Györgynek eleinte nagyon jól. Nagy örökség maradt rá és nem volt egyéb gondja, mint hogy mentül vigabban töltse a napot. Ez persze sokba kerül és nincs olyan kincses bánya, melynek a felekére ne lehetne érni, ha mindig csak szednek belőle.

György egyszerre csak azt vette észre, hogy nincs semmije. És akkor vett észre még valamit: azt, hogy nem ért semmi-

GYÖRGY.

hez. Nem foghatott hozzá semmihez, mert sehol sem vehették semmi hasznát, nem is tudott, nem is szeretett dolgozni. Min-

dig alább-alább szállt s most ütött-kopott ruhában lézeng az utcán, lesve, nem lát-e valami régi ismerőst, aki megszánja

te észre,
ett észre
semmi-

és ad neki egy kis alamizsnát. Lát sok-
szor fényes hintóban egy urat, aki bőven
adhatna és bizonyosan adna is neki, de

György szégyenkezve fordul el, ha látja.
Abban a fényes hintóban Gyurka ül, akit
ő hajdan ismerni sem akart és mindig

GYURKA.

csufolt. A kopott kisdíákból jeles ember
lett, kit nagy tudományáért és nagy mun-

kásságáért mindenki tisztel s ki most
már nagy méltóságra emelkedett, jólét-

tt-kopott
ve, nem
egszánja

ben, boldogan és embertársainak is hasznára élve.

György elfordul és nagyot sohajt. És ha újra kezdhethé ott kisdíák korában, talán nem mondaná: Törje Gyurka a fejét, jó az neki!

De nem kezdheti többé újra, jár tovább ütött-kopottan!

LEFEKVÉS ELŐTT.

(Képpel a 141. lapon.)

CZICZÁM *Viczám, kis galambom,
Te vagy az én legfőbb gondom,
Hol leteszlek, hol felveszlek,
Úgy szeretlek, majd megszlek.*

*Öltöztetlek, vetkeztetlek,
Dúczolgatlak, dédelgetlek,
Veled alszom, veled eszem,
Mindig rajtad van az eszem.*

*Most is, most is, este van már,
Vetett ágyunk szobánkban vár,
Hát, hogy soká ránk ne várjon:
Vetkezdjünk kicsi lyányom.*

*Im, már én hozzá is fogtam:
Félcipellöm, nézd, már ott van.
Most hát mégcsak te vagy hátra,
Aztán hamar, hopp — az ágyba.*

*Ott is foglak az ölembe,
Úgy szenderegsz ám velem te.
Azért hát csak tente, tente,
Vigyáz ránk a jó istenke.*

APRÓ ELLENSÉG.

— Természetráji eszevítés. —

DVARON, kertben, mezőn mindenfelé látunk hangyát. Aki szereti megfigyelni a természetet, sok érdekességet tapasztalhat ez ügyes, szorgalmas aprócska teremtetéséknél és mi nem is bánjuk őket, mert ha néha egy-egy hangya

meg is csíp, tudjuk, hogy akaratlanul tévedt a kezünkre vagy a nyakunkra s különben éppen nem ellenségünk, nem is igen van ártalmunkra.

De nem mindenütt van ez így. Meszse Afrikában nem ilyen ártatlan a hangya, hanem valóságos veszedelme embernek, állatnak és mindenféle portékának, még pedig olyan veszedelme, hogy ez ellen igen nehéz védekezni, mert folytonosan résen kell állani s a tudós utazók, kik Afrikát bejárták, akárhányszor mondták, hogy ettől az apró ellenségtől szenvedtek legtöbbit.

Az egyenlítő alatt, a föld legforróbb tájékán, van a hangyák igazi hazája. Leírhatatlan számmal hemzsegnék ott mindenütt. Van olyan fajta, mely különösen az emberi hajlékok körül szeret kutatgatni eleség után. A házak ott persze inkább csak kunyhók, tehát a hangyák könnyen bejutnak és ellepnek mindent. Asztalt, ágyat, széket, csak úgy lehet megvédeni, hogy e butorok lábait vízzel telt edényekbe állítják. De ezekre az edényekre gondot kell ám viselni és naponként friss vízzel megtölteni, mert a hangyák tömegesen potyognak bele addig-addig, míg megtöltik s százezer is belefut ugyan, de ezeknek a hulláján keresztül aztán a többi már keresztül tud gázolni, ha az emberek idején nem gondoskodnak az edény kitisztításáról és vízzel való megtöltéséről. Ha valaki a földre vagy fára, falra teszi a süvegét, pórul jár, mert rövid idő alatt ellepik a hangyák s mikor ismét fejére teszi, egész raj csipős kis ellenség fut szét a fején, arczán, nyakán, mérgeesen csipve-marva az embert.

Kellemetlen vendég a fehér hangya is és még nagyobb kárt okoz, mint az előbbi. Mert a fehér hangyának az a gonosz szokása van, hogy mindenféle fába belefurja magát s a kunyhó oszlopaít úgy összerongálja, hogy egyszerre csak összeomlanak. Sokáig egy helyben álló faeszköznel mindig számíthat rá a gazda, hogy a fehér hangyák kivájták, nem lehet többé hasznát venni.

De még ennél is veszedelmesebb az ott élő nagy vándorhangya. Ez háromszor akkora, mint a közönséges hangya és valósággal veszedelmes ragadozó jószág. Nagy tömegben vándorol és nem retten vissza semmitől és senkitől. Jaj annak, a ki utjokba akad és idején nem menekült. A leghatalmasabb nagy állatnak is neki támadnak, pár pillanat alatt ezer és ezer lepi el és csipi, marja, míg végre agyon marja. Ekkor az egész többi sereg is ráront és addig nem távozik, míg a zsákmányt föl nem falta. Csak az menekülhet meg, aki vizet talál közel és beleugrik.

Az afrikai benszüllött négek közt sokféle mese is él a hangyákról és veszedelmes voltokról. Egyik így szól:

Hajdanában, réges régen a hangyák panasza mentek a nagy-szellemhez (igy nevezi sok vad néptörzs az istent) és elmondták, hogy nem élhetnek nyugodtan és békeségesen a földön, mert a nagy állatok, különösen az elefántok agyontaposák őket. Az elefántok erre azt felelték, hogy biz az meglehet, de hát olyan erős és hatalmas állat, mint az elefánt, nem törődhetik afféle aprósággal, mint a hangya.

— Ti egyenként hatalmasabbak vagytok, felelték a hangyák, de mi többen

vagyunk és ha sikra szállunk, mi vagyunk az erősebbek.

Az elefántok megvetőleg feleltek, szóba sem akartak állani olyan hitvány kis ellenféllel, de a nagy-szellem megparancsolta, hogy mérkőzzenek meg. Az elefántok közül tehát kiállt tiz hatalmas vitéz, a hangyák pedig sok százezernyi sereggel szálltak sikra. Eleinte úgy látszott, hogy nagyon rossz vége lesz a hangyaseregnek, mert az elefántok az ő ropant lábaikkal ezret meg ezret tapostak el pár pillanat alatt. Csakhogy ezalatt meg sok ezer más hangya gyorsan fölkapaszkodott az elefántok lábán, ellepte a nagy állat szemét, száját, füleit, orrmányát, szóval minden részét, ahol nagyon érzékeny. És ott aztán ezrével csiptek, martak, úgy hogy az elefántok mihamar abba hagyták a csatát és csufosan megfutottak, meg sem álltak a legközelebbi folyóig, melybe belefeküdtek, hogy a veszedelmes ellenségtől megszabaduljanak. Azóta még a hatalmas elefánt is bölcsen elmenekül, mihelyt észreveszi, hogy hangyalepelt tájra tévedett.

Van Afrikában egy másik veszedelmes kis ellenség is, a mely nem a földön mászkál, hanem a levegőben röpköd. Ez az ugynevezett csecse-légy. Ez különösen a lovakat, szarvasmarhákat üldözi s oly tömegesen lepi el, hogy sokszor agyon is marja, nagy bajt okozva az utasnak. Afrika némely részeiben a csecse-légy miatt alig is lehet utazni s e gonosz légy annyival még veszedelmesebb, hogy elfutni is bajos előle, mert gyors röpüléssel követi és utóléri kiszemelt áldozatát.

A LEGSZEBB JUTALMA.

— Mese. —

AJ DANÁBAN, régesrégen, mikor a mese szerint még tündérek jártak a földön, nagy hír járta be egyszer a madarak világát. Az erdők és mezők tündérkirálynője szétküldte gyors röptü hirnökeit, a fecskéket, adják tudtul minden madárnak, hogy nagy gyűlésre jöjjenek össze az erdő tágas tisztásán, ott a tündérkirálynő majd jutalmat ad annak, aki köztök a legszebb és legkülönb.

Nagy lett erre a mozgolódás a madárvilágban. Az egyik örült és előre is nagyon bizakodott, a másik kétségeskedett, hogy lehet-e kilátása a győzelemre.

A fényes tollu páva természetesen nem aggódott egy csöppet sem.

— Tulajdonképen fölösleges is minden verseny, mondá. Más nem kaphatja a jutalmat, csak én.

S egy szökőkut medenczéjének szélére felröppenve, elégedetten nézegette magát a vitzükörben.

— Nem olyan bizonyos az, hogy tied lesz a győzelem, szólt kevélyen a pulykakakas. Ha valamivel czifrább is a tollad, de nem tudsz olyan hatalmas méltósággal és tekintélylyel föllépni, mint én. Nézzen rám, aki nem hiszi!

S fölberzenkedve, farkát szétterjesztve, vérvörös nyakát földuzzasztva, kevélyen sétált végig a többi baromfi közt.

— Én talán el sem megyek a versenyre, szólt a szelid gyöngytyukocska. Én nagyon szépnek tartom ugyan az én gyönyörű pettyes ruhámat, de bizonyosan

lesznek ott még szebbek is. Hát te mit gondolsz, kedves kis pacsirta?

A pacsirta éppen akkor röppent ki a fűből s magasra emelkedve az ég felé, vig csattogással felelé:

— Ha hívnak megyek, de egyeben nem töröm a fejemet. Boldog vagyok most is és hálát zengek a teremtőnek.

A galamb kétségeskedve szólt:

— Azt hiszem, én is hiába megyek oda. Bizonyosan ott lesz az aranyos szárnyu fáczán, a tarka rigó és még sok más szebb tollu madár. Ámbár olyan szép bubja egyiknek sincs, mint nekem.

Addig is, míg a verseny ideje megérkeznék, a madarak szorgalmasan végezték dolgukat, építették fészkeket, hordták az élelmet kicsinyeiknek. Csak itt-ott sétált dologtalanul néhány lustább fajta, köztök a páva-kakas, aki éppen haragudott is a feleségére, mert ez minduntalan el-eltűnt és nem akarta megmondani, hol jár.

— Tudom, ha nem is mondd meg, szólt páva ur. Bizonyosan tojásokat rejtettél el valahol s nem akarod, hogy tudjam, hol.

— Ha már éppen kitaláltad, hát nem is tagadom, hogy úgy van, felelé páva asszonyság. Nem tehetek másképp, mert különben baj érhetné a kicsinyeket, agyon taposod őket, mikor tollaidban gyönyörködve kevélyen sétálsz s nem gondolsz egyébire.

— Mit törődjem én még egyébbel is? Én a világ legszebb és legkülömb madara vagyok. Te azt persze nem érted, mert te csak olyan egyszerű hitvány tollat

viselsz, mint akármelyik közönséges madár. Te ugyan hiába mégy a versenyre.

— Nem is megyek, de örülni fogok, ha te kerülsz onnan vissza győztesen.

— Akkor már előre is örülhetsz.

Megjött a nagy nap s a madarak mindenfelől szaporán gyülekeztek a kijelölt helyen. Csak páva ur nem sietett.

— Főlöskéges, hogy nagyon siessek. A mig én ott nem vagyok, ugy sem dölhet

LEFEKVÉS ELŐTT. (Lásd a 138. lapon.)

el a verseny, s ha én megjelenek, azonnal megítélik nekem a jutalmat. Szeretném tudni, mi lesz az? Nekem csak arra volna még szükségem, hogy szépen tudjak énekelni. Akkor tökéletes volnék.

Még egyszer megnézte magát a viztükörben, megigazgatta, simitgatta pompás tollazatát, aztán lassan és kényesen sétált a gyűlésre.

Itt már együtt volt a madársereg s

csicsergett, füttyölt, zengett, rikácsolt, ki hogy tudott, várva a tündérkirálynő megjelenését. Egyszerre aztán elhallgattak, mert a tündér, ezüstös holdsugáron lebegve, megjelent köztük s csöndet intett.

— Egymás után, szép sorjában lépjen élém mind, aki igényt tart a jutalomra, szólj ezüst csengésű lágy hangon.

A sas röppent legelsőnek oda a tündér elé.

— Én vagyok a madarak királya, nálamnál bátrabb nincs senki és nincs szebb és merészebb röptü sem, a napba nézni csak én tudok.

A tündér komolyan nézett rá s így fetelt:

— Sok jeles tulajdonod van, ámde kegyetlen is vagy és ragadozó, az pedig leront minden szépséget. Mehetsz, a jutalom nem lesz a tied.

A madarak büszke királya röstelkedve állt odább.

Utána a holló szállt elő, büszkén mutatva éjsötét szép tollára.

— Csak menj tovább, szólta a tündér. Te tolvaj vagy s aki a másé után áhitoz, az soha sem lehet igazán szép.

A galamb röppent aztán a tündér elé, ki nyájasan tekintett reá, de aztán így szólt:

— Te a béke szelid madara vagy s az a feladatod, hogy megmutasd, mily boldogságot nyújt a békesség és szeretet. Egyébre vágyva és törekedve, eltévesztenéd czéodat. A jutalmat tehát nem kaphatod.

Ilyen módon még számosan léptek elő, de a jutalmat egyik vagy másik okból egyikök sem kapta meg. Már csak keve-

sen voltak hátra s a tündér elkomolyodva mondá:

— Nincsenek itt mindnyájan, a kiket meghívtam. A csalogányt sem látom.

— Pedig meghívtuk, szóltak a fecskék. De mindjárt elmegyünk érette és előhozzuk.

Alig pár perc mulva már vissza is tértek, elővezetve a fakó tollu szerény kis csalogányt, éppen mikor a páva is nagy pompásan megérkezett. A tündér nyájas mosolylyal üdvözlé a kis csalogányt.

— Kis csalogány, mért nem jöttél első hívásomra? kérdé.

— Oh, hatalmas tündérkirálynő, igazán nem hittem, hogy van itt valami keresni valóm. Én olyan kicsike vagyok, oly elvonultan élek és olyan szerény a ruházatom, — hogy juthatna eszembe versenyre kelni olyan jutalomért, mely a legszebbnek és legkülönbnek szól?

— Igaza van, szólta közbe a páva. Itt vagyok én s várom a jutalmat, mely engemet illet meg.

A tündér azonban elkomolyodva szólt:

— Tévedtek mind a ketten, csakhogy különböző módon. A legszebb és legkülönb nem lehet az, a kinek nincs egyebe, csak czifra külseje vagy nagy ereje, melyet azonban elcsufít hivalkodással, göggel, kegyetlenséggel vagy durvasággal, úgy, hogy senki sem szereti igazán. Te, kis csalogány, a világ elől elrejtőzve szerényen éldegélsz, hiven végzed kötelességeidet és nem vársz dicséretet, jutalmat, soka még csak nem is ösmernek, bár szép dalodban gyönyörködnek. Neked

adom a jutalmat, mely abból áll, hogy ezentul nemcsak még szebb legyen a dalod, hanem a legszebb minden dalos madaraké közt, úgy, hogy téged csodáljanak mint a természet legremekebb dalnokát. Te pedig, hivalkodó páva, kotródjál vissza, mert tollad szépségénél még nagyobb az elbizakodott hiúságod, melylyel csak guny és nevetség tárgya vagy, mert a te neveddel gunyolják az üres fejű ciffráldót.

A páva bosszusan és szégyenkezve kullogott el. A kis csalogány pedig szinte pironkodott a nagy dicséret miatt. El is bujt mindjárt a legközelebbi bokorba, de onnan köszönetül olyan gyönyörű dalt zengett, hogy örvendezve hallgatta mindenki.

Azóta is mindig csak sűrű bokorban rejtőzve zeng, hogy a kik hallják, gyönyörködjenek, de ne lássák a jeles dalnokot.

A SAJÓ BARÁTJA.

(Képpel a czimlapon.)

NEM VALAMI híres ritka legény volt a Sajó, mindössze is csak egy öreg házörző eb, a melyet nagyon sokat lehet látni. A barátja sem volt valami ritka csoda, csak egy furfangos holló, a melyet szintén gyakran láthatni. És ketten együtt mégis nagyon híresekké lettek, már persze csak ott a maguk falujában.

Nem is ok nélkül. Mert az már aztán ritkaság volt, hogy kutya és holló olyan igazi hü barátságot kössenek, mint Sajó és az ő szárnyas barátja.

Mert Sajó máskülönbben nem volt éppen nagyon barátságos atyafi. Ezt nem is vette neki senki rossz néven, mert az ő kötelessége az volt, hogy a házat őrizze

és ne bizzék nagyon könnyen, ha valaki látszólag nyájas képpel közeledik is. Nem is bizott Sajó s nagyon jó ismerősnek kellett annak lenni, a ki hozzá közeledni merészkedett. Holmi közönséges csirke, liba esze nélkül futott, ha Sajó egyet mordult. Csak a holló nem félt tőle.

Holló barátunk nem volt olyan veszedelmes harapós legény, de neki meg más gonosz tulajdonsága volt. Ezért a tulajdonságért bizony már rég ki is tekerték volna a nyakát, ha nem tudják, hogy a ház urának kedvence, a kinek mindent megbocsát. Már pedig megbocsátani való nagyon sokszor akadt, mert a holló javíthatatlan tolvaj volt. Ahol valamit megpillantott, amit elvihetett, azt csőrébe kapta, ellopta és eldugta. Össze kellett keresni minden padlást, csürt, pajtát és sokszor csak hetek mulva került elő a lopott holmi. Néha meg éppen nem.

Senkit sem kimélt a furfangos holló, csak Sajót nem bántotta soha. Ott lehetek a legjobb falatok a Sajó házikója előtt, a holló nem nyult hozzá. Pedig ott őgyelgett legtöbbször. Mikor pihenni akart, azonnal Sajó kunyhója felé indult és ha Sajó ott szendergett, a holló rászállt a fejére, hátára s aztán szép csöndesen szundikáltak kettesben. Sajó, kihez másnak még csak közeledni sem volt szabad, nyugodtan türte, hogy a holló az ő éles karmaival végig sétáljon a hátán és belekapaszkodjék a szőrébe; és ha ott végre elhelyezkedett, Sajó a világért sem mozdult volna, nehogy a barátja pihenését zavarja.

De nemcsak türte, hanem szinte kívánta Sajó, hogy szárnyas pajtása ott szundikáljon az ő hátán. Néha megtörtént, hogy a holló a szomszéd fára röpült, mintha csak kissé évdni akart volna. Ilyenkor Sajó nyugtalanul fészkelődött, hol fölkelt, hol újra lefeküdt s folyton a hollóra nézegetett, mignem ez végre leröppent a fáról és elfoglalta helyét a

Sajó hátán vagy a fején. Ekkor aztán szépen, nyugodtan pihengettek.

Sokáig tartott ez a hű barátság s most is tartana, ha a tolvaj holló egy nagyon gonosz csinyt nem követ el. De egy napon egy drága gyűrűt lopott el s ez nem is került meg soha többé. Már ezt aztán a gazdája is megelégette és tuladott rajta.

Sajó láthatólag busult hosszú ideig pajtása után, kereste, várta, de hiába. Most már beletörődött, hogy elvesztette szárnyas barátját. De azóta még mérgebb és harapósabb, mint azelőtt.

Számtani találós mese.

Ez az évszám örökre nevezetes lesz a magyar történetben.

I

100 100 100 100

VIII

100 100 100 100

VVVV

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIX. kötetének 7-dik számában foglalt képrejtvény megfejtése:

„Kis Lap.“

Helyesen fejtették meg: Kiss Paula, Osztóics Margit, Gecző Anna, Hegyessi Jolán, Szöllősy Aurél, Murárik Bercei, Jászffy Blanca, Rechnitz Henrik, Steiner Melanie, Löwinger Fanny és Lenke, Karenovics József, Messer Rudolf, Löwy Margit és Zelma, Reichlin Róza, Lisznai Adél, Bernáth Emil és Dezső, Braun Róbert, Neuberger Irénke, Jolánka és Józsika, Gelsei Gutmann Lilly és Anna, Roheim Ilona és Irénke, Schlichter Emma és Misi, Beck Blanca, Witz Arthur és Dezső, Csihál Hortenzia, Salamin Andor, Auer Margit, Irén és Pali, Mader testvérek, Sziklai József és Géza, (nagyon elhányt-vetett irásokban nem igen telhetett örömem. F. b.) Pallavicini György, Balás Iván, Szilassy Mihály, Miklós Olga, Schüller Gusztika (sajátkezű irást kívánok. F. b.)

*

A »KIS LAP« XXXIX. kötetének 7-dik számában foglalt tréfás számtani feladat megfejtése:

Károlynak öt, Annának hét diója volt.

Helyesen fejtették meg: Jászffy Blanca, Reichlin Róza, Lisznai Adél, Bernáth Emil és Dezső, Braun Róbert, Karenovics József, Messer Rudolf, Werkner Lajos, Schlichter Emma és Misi, Witz Arthur és Dezső, Auer Margit, Irén és Pali, Schüller Gusztika.

*

A »Kis Lap« XXXIX. kötet 6-ik számában foglalt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Osztóics Margit, Karenovics József, Takáts Pista, Feischl Irma és Jenő.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Finta József. Sakkrejtvényeket nem közlök, mert kis olvasóim közt csak kevesen vannak, kik értenek hozzá, tehát nem érdekelné őket. — **Schlichter testvérek.** A szives üdvözlét viszonzozom s örvendek, hogy oly jól mulattok a szép Balaton partján. Hogy ezuttal ott nem találkozhatunk, magam is sajnálom. — **Ifj. Rosenthal Ferenc.** Hogy a »Zivatar után« című kép kisorsolása mikor lesz és hogy a sorsjegyek mily áron kaphatók, azt a »Harmónia« társulatnál lehet megtudni. Rejtvényeket és bárminő dolgotat minden kis olvasóm beküldhet s ha nem közlöm is, szívesen veszem, mint iparkodás és ügyesség bizonyágát. Hogy a »Kis Lap«-ba ezt vagy azt az elbeszélést ki írta, azt hiabavaló kérdezni; ha a szerző akarja, aláírja a nevét; ha nem írja alá, jele, hogy nem akarja tudatni. Levélbelyegek elárúsításával nem foglalkozom. A hozzám küldött levélbelyegeket egy szegény sorsu szorgalmas fiúnak adom. — **Kamer Mayer Györgyike.** Csak ha rendben van. A kedves kis emlékért köszönet. — **Degré Lajos.** A rejtvények nem közölhetők. — **Sigray Antal.** Betűrejtvényed megfejtése nem »Kanton« volna, hanem »kanont«, aminek nincs értelme. — **Feischl Irma és Jenő.** Leveleteket átadtam a kiadó-hivatalnak, mely teljesíti kérésüket, ha még van fölös példány. — **Szilassy Mihály.** A cseresznyeszárbból, mint egyszer már megirtam, gyógyszer készítenek. — **Ifj. V. Laczi.** Szerettünk volna mosolyogni az utánzaton, de nem tudtuk kitalálni, hogy hol is kell hát rajta nevetni? Olyan kicsike olvasója nincs a »Kis Lap«-nak, aki összetévesztené a sajtóhibát a helyesírási hibával. Hanem az csakugyan mulatságos, ha valaki azt akarja fölfedezni, hogy Forgó bácsi nem tud orthografice írni. — *Több levélről a jövőszámában.*

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.